

104
קולנו
локחים
פיקוד

פיקוד העורף

פיקוד העורף

"טוב שכון קרוב מאת רחוק"

(משל, כ"ז י"י)

עלן ועד הבית להכנת הבניין לחירום

פיקוד העורף

תוכן העניינים

1.	פתח דבר	4
2.	סוגי מיגן	5
א.	מיגן בתרע' הבית	5
ב.	מרחבי פנימי מוגן	5
ג.	מיגון משותף- מרחב כוגן קומתי (פמ"ק)	5
ד.	המקלט המשותף	6-9
3.	תחומי אחריות	9
4.	מפט אזרוי התגוננות ארצית	10-11
5.	הנחיות והתנהלות בעת ירי טילים	12-13
6.	הכנות לכתירת חירום משפחתי.	14-15
7.	הנחיות להיערכות הבניין לחירום	16-17

1 פתח דבר

סכנות ומצבי חירום עלולים להתרחש ללא זמן להכנה מוקדמת. ניסיון הعبر מוכיח כי אנשים שהתכוינו וידעו כיצד להתמודד עם מצב חירום, הצליחו בצורה נכונה והצליחו את עצם ואת בני משפחתם.

פעולות פשוטות היום - יצילו את משפחתך בשעת חירום.

על מנת להיערך באופן הטוב ביותר ביום גדרש, כבר היום לבצע מספר פעולות:

- לבחור הממ"ד/ המרחב הפנימי המוגן
- לדאוג לאחזקה וטיפול במקלט/מט"ק (מטרוב מוגן קומתי)
- להזכיר ציוד
- להזכיר תכנית חירום לבניין

מדרכך זה נועד לניציגי ועד הבית המשותף, במטרה לשפר את מוכנות הבניין וד"רינו במצב חירום. במדרכך תוכל למצוא מידע על מרחבים מוגנים משותפים, הנחיות לאחזקה, רשימות ציוד מומלצות והנחיות להערכות הבניין לחירום.

ערבות הדדיות והתנדבות - הם הכוח שלנו לחזק ולהתקזק.

דבר עם שכנים על ההערכות המשותפות, החליטו מי דואג לשכנים קשיים ומוגבלים. התנדב לשיער לאנשים חזקוקים לעזרה. פנה לרשות המקומית או לגופי הביטחון וההצלה ותרום כפי יכולתך.

"טוב שכן קרוב מאח רחוק" (משל' כ"ז)

אנו מבקשים מך לקרוא את המדריך בעיון רב, לקיים מפגש ד"רים ולחלק את המידע עם בני משפחתך ושכנים.

**שמור את המדריך בהישג יד.
לחיות מוכנים - זה להיות מוגנים**

סוגי מיגון ותחומי אחריות

לרשوت דיררי הבניין המשותף עומדים מספר פתרונות מיגון:

א. מיגון בתוך הבית:

מרחוב פוון דירתי (ממ"ד)

במרובית המבנים שנבנו החל משנות התשעים מצויים מרחבים מוגנים דירתיים. למרחב המוגן הדירתי מעטפת של קירות בתוך העמידים באופן מיטבי בפנים הסיכונים העולים להיווצר כתוצאה מפיצוץ. בממ"ד יש חלונות ודלתות מוגן, המכנים אטימות ועמידות ביחס לסייעים העולים להיווצר כתוצאה מפיצוץ.

ב. מרחב פנימי פוון

באין ממ"ד או ממ"ק במבנה בו אתם שוהים, יש לבחור מרחב פנימי מוגן.

המרחב הפנימי המוגן הוא אזור או חדר בתוך הדירה או המבנה בו אתם שוהים.

המרחב הפנימי המוגן יהיה חדר אשר יהיו בו מינימום קירות חזוניים, מינימום חלונות ופתחים.

אין לבחור בחדרים שקיוחתיהם מצופים בארכחים (חדרי שירותים, אמבטיה, מטבח וכו').

ג. מיגון המשותף

מרחוב פוון קומטי (ממ"ק)

בחלק קטן מהמבנים שנבנו החל משנות התשעים נבנו מרחבים מוגנים משותפים הנקראים ממ"ק - מרחב פוון קומטי.

הממ"ק דומה מאוד למרחב המוגן הדירתי אך נבדל ממנו בכך שהוא מיועד למיספר משפחות.

במרחב פוון קומטי לא תמיד יהיה חלון, אך בדרך כלל יהיה בו פתח מעבר בין הקומות.

ד. המקלט המשותף

המקלט הוא מרחב מוגן הבניי מעל או מתחת לפני הקרקע ומועד לאוכלוסייה כל הבניין.

למקלט מיעוט של קירות בתוך העמידים באופן מיטבי בפני תוצר פיצוץ. יש בו חלונות ודלתות מוגן המכנים גם אטיכוות (במידה שהם מתחזקים היטב). המקלט המשותף שיין לכל הדירות במבנה והאחריות לאחיזתו חלה על דייר כל אותו הבניין.

1. אחזקה המקלט והציד

עד הבית רשאי על פי החוק לדרוש מכל דייר לפנות את הצד המאוחסן במקלט ולפנות לרשות המקומית (מחלקת הביטחון או מחלקת הפיקוח העירוני) על מנת לאכוף על כל דייר "סרבן" את ביצוע חובתו על פי החוק.

חוק ההתגוננות האזרחית, מחייב את דייר הבניין לפנות מותן המקלט ציוד שלא נועד לשימוש המקלט, לשומר על ניקיון המקלט ולהחזיקו במצב המאפשר את השימוש בו בכל עת כמיון מפני התקפה.

הרשאות המקומיות רשאיות לפנות את הצד שלא נועד לשימוש במקלט, בתום 15 ימים מעת הודעה בכתב לדיר או לוועד הבניין, או להטיל עליהם לבצע את עבודות האחזקה הנדרשות תוך תקופה שתיקבע.

בהתאם לסעיף 24 ב' לחוק ההתגוננות האזרחית, אי סילוי חבות אלה יכול להוביל לקנס ואף למאסר.

2. דגשים לאחזקה מקלטים:

- יש לשמור על ניקיון המקלט ולהימנע מלאחסן בו ציוד שאינו בשימוש, למעט ציוד שנitin לסליקן לחון קצה.
- יש להסדיר דרכי גישה נוחות למקלט וכן לפנות את אזרוי פתחי החירום מכל מפגע.

חולאיסו מוחלט להחזיק במקלט חומרים דליקים, רעלים, נפיצים ומסוכנים.

יש לבדוק את תקינות מערכות המים והביוב.

יש לבדוק את תקינות מערכת החשמל והאורות.

יש להקפיד על חידוש השלטים והסימנים במקלט ובדרך הגישה אליו.

המפתח למקלט חייב להיות נמצא ברשות כל משפחה בבניין.

3. בדיקת אטימות דלתות וחלונות במקלט:

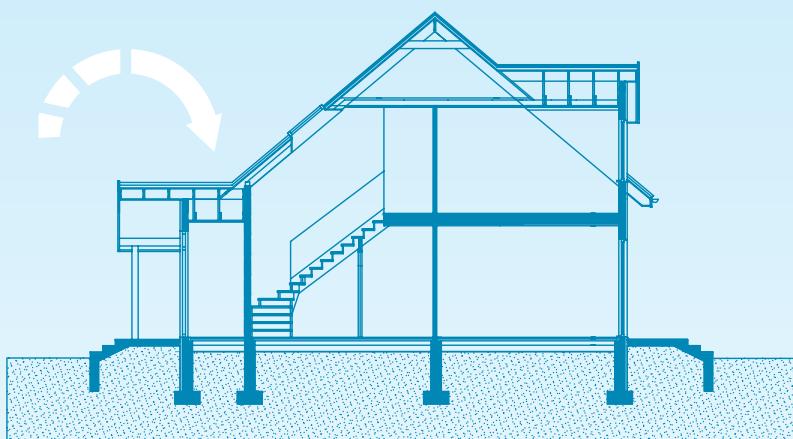
- א. צבע את פני גומיות האיטום בצבע על בסיס מים (עדיף להשתמש בצבע בהיר בכדי לא לפגוע באסתטיקה) בשכבה דקה אחת.
- ב. בעוד הצבע לח, סגור את הדלת או החלון לדקה אחת ופתח אותם בחזרה.
- ג. בדוק את רציפות הצבע על גבי המשקוף. חייב להופיע הדפס של הצבע ברוחב מלא לכל אורכו וללא הפסוקות. אם ההדפס אינו רציף, הדבר מעיד על אטימות לקויה ויש להחלף את גומיות האיטום.
- ד. אפשרות נוספת היא לסגור את הדלת ולכבות את האור במקלט, להדליק אוור מכובאה לפני דלת המקלט ולראות האם ישנו מעבר של אור.

4. בדיקת מסגרות:

- א. בדוק האם קיימת חלודה, תן טיפול מונע.
- ב. בדוק שלמות ידיות, צירים, ידיות סולמות, גירוז וכו'. מומלץ לעשות זאת על ידי חברת ייצור פרטני מסגרות למתקלים המאושרת ע"י מכון התקנים.
- ג. בדוק פתיחה וסגירה הרטנית של דלתות, חלונות וצינורות אוורו.
- ד. בדוק תקינות דלתות לתאי שירותים (אם ישנים כאלה).

5. מערכות אוורו וסינון:

- א. במקלטים בהם קיימת מערכת אוורו וסינון, יש לבדוק את תקינותה אחת למשך שנים או כחלק מהמערכות לקריאת איום ביטחוני.

6. רשות ציוד במקלט:

- טלוייזה, רדיו וסוללות, טלפון ומחשב בעלי חיבור לאינטרנט.
- 3 ליטר מים בבקבוקים סגורים בעבור כל אדם לפחות אחת.
- מזון באזיות Sicherheit, כגון שימורים או חטייפים.
- תאורות חירום, או פנס וסוללות.
- מערכת עצה ראשונה.
- מטף לכיבוי אש.
- רשות טלפון של ארגוני החירום, של בני המשפחה והשכנים.
- דבריהם שנערכו את זהבן: משחקים, עיתונים, ספרים.
- העתקי מסמכים חשובים: מסמכים רפואיים, מושמי תרופות בשימוש קבוע,
- מסמכים זהבי, מסמכים אישיים ומסמכים פיננסיים (מומלץ להחזיקם גם במקום אחר מחוץ לבית לגיבוי).
- תיק ציוד אישי לקרה של פינוי נדרש בשעת אירען.
- מטען טלפון סלולרי וסוללה נוספת לגיבוי.

7. השימוש במקלט בעת רגיעה

השימוש במקלט בימי רגעה רצוי וומולץ. שימוש זו תכליית במקלט מבעיה אחזקת יום יומיות של המקלט ויציר הרגלי שהוא במקלט. דבר שיקל על הדירות להסתגל למקלט בשעת חירום. ברור שהשימוש הדוד תכליית במקלט מחייב הסכמה של דירי הבית מקובל לגבי רכוש משותף בבניין מוגרים.

ניתן להשתמש במקלט כחדר משחקים לדירי הבית, חדר התעמלות, מועדון נוער, משודד למועד הבית, חדר כנסים אוירעים לדירי הבניין ועוד. כדי להקשר את המקלט ולהפוך אותו למקום שניים לשוחות בו, יש לנכונות, לצבוע את קירותיו, להוסף תאורה (על פי התקן), ולהכניס לתוכו ריחוט מותאים - שניית לפנותו בעת חירום. מומלץ להתקין בו אווור, ריצוף ותקרה אקוסטית.

מפורטים לאחזקת תקן מקלטים ניתן למצוא
באזור האינטראקט של פיקוד העורף בכתובת
www.oref.org.il

3 תחומי אחריות

האחריות לבחרת המיגון המתאים ולאחזקתו מתחלקת על פי סוג המיגון:

- הממ"ד/ המרחב פנימי במוגן - אחריות בני הבית
- מקלט משותף או ממ"ק (מרחוב טוון קומוט)- אחריות כל דירי הבניין או הקומה
- מקלט ציבורי - אחריות הרשות המקומית

**בזמן חירום - יש לסגור את החלונות
Mbuvod موعد על מנת ל��וץ את זמן
התגובה עם שמייעת האזעקה.**

גנוחיות התנהלות ומפת אזורית התגוננות ארצית

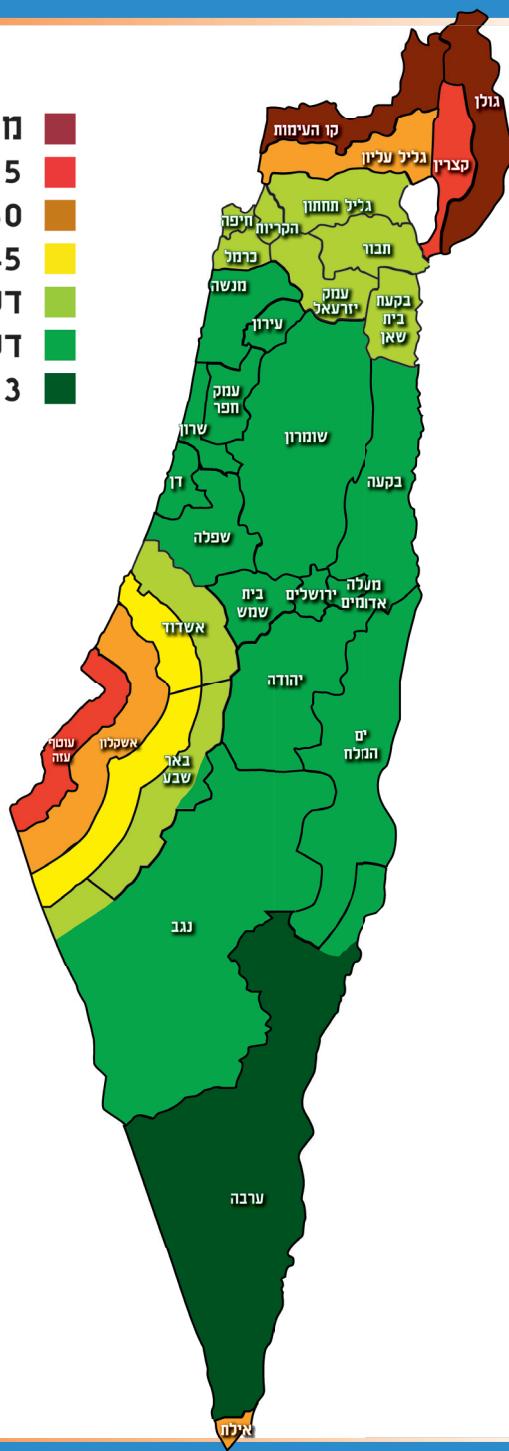
מפת אזורית התגוננות ארצית

בזמן חירום לכל איזור בארץ ינתן זמןתרעה שונה בהתאם לאיזור המפורט במפה הבאה.

האזורקה תופעל באמצעות מערכת הצלופרים רק באיזור שבו קיימת סכנה של נפילת טילים.

האזורקה תושמע גם באמצעות הרדיו וטלפזיה ובמקביל יועברו הנחיות פיקוד העורף באמצעות התקשרות.

הנחיות להתנהגות וכונה בזמן אזעקה

בעת הישמעו אזעקה או קול נפץ, יש להיכנס למרחוב המוגן **לפי פרק הזמן העומד לרשותכם על פי הוראות הבא:**

1. **השוהים במבנה** - יש להיכנס מיד לממ"ד ולסגור את חלון הפלדה. אם אין ממ"ד במבנה, יש להיכנס למרחוב המוגן שנבחר. באין מרחב זה יש לצאת לחדר מדרגות. למרחוב המוגן יש לשבת על הרצפה, מתחת ל��וי החלון. ולהיצמד לקיר פנימי ולא לשבת מול החלון.
2. **השוהים בחוץ, בשטח בניו, ייכנסו לבנייה או למחסה קרוב.** בשטח פתוח, יש לשכב ולהגן על הראש באמצעות הדיזים.
3. **הנסעים ברכב יעצרו לצד הדרכ,** יצאו מהרכב ו**ייכנסו לבנייה או למחסה קרוב.** במידה ולא ניתן להגיע לבנייה או למחסה תוך פרק הזמן העומד לשוטף, יש לצאת מרכבם, לשכב על הקrukע ולהגן על הראש באמצעות הדיזים.
4. **לאחר 10 דקות ניתן לצאת מהמרחב המוגן, אם לא ניתנה הנחיה אחרת.**
5. **חשוב להתרחק מתחפים לא מזוהים או מركבה המונחת על הארץ.** במקרה זה יש להרחק סקרנים ולהודיעו למשטרת.

הנחיות לבחירת המרחב המוגן והכנתו

את המרחב המוגן נבחר בהתאם **לזמן העומד לרשותנו** מרגע הישמעו האזעקה או השמע קול נפץ, לפי סדר העדיפות הבא:

ממ"ד (מרחב מוגן דירותי) או **ממ"ק** (מרחב מוגן כומתי) הם הבחירה המועדף.

מקלט

מקלט בבניין משותף - בתנאי שהמקלט פנימי ונמצא בתחום הבניין ובתנאי שניתן להגעה אליו דרך מדרגות פנימי, ללא תלות בזמן ההתרעה.

מקלט ציבורי - בתנאי שניתן להגעה אליו תוך פרק הזמן הנדרש מרגע הישמע האזעקה.

בAIN ממ"ד, ממ"ק או מקלט, יש לבחור **מרחב פנימי מוגן** שבו יש מינימום קירות חיצוניים, חלונות ופתחים.

ד"ר הקומהعلילונה המתגוררים בבניין **מעל שלוש קומות** במבנה ללא ממ"ד או ממ"ק או מקלט פנימי ירדו שתי קומות וישארו בחדר המדרגות.

ד"ר הקומהعلילונה המתגוררים בבניין **בנושאי שלוש קומות** במבנה ללא ממ"ד או ממ"ק או מקלט פנימי ירדו קומה אחת וישארו בחדר המדרגות.

ציוד מומלץ למרחוב המוגן:

- **סימן** - ג' ליטר מים עבור כל אדם ליממה אחת.
- **מזון** - באריזות סגורות, כגון שימורים או חטיפים.
- **תאורת חירום או פנס עם סוללות**
- **רדיו עם סוללות**
- **מטף לכיבוי אש.**
- **ערכת עזרה ראשונה.**
- **רשימת טלפונים** של ארגוני החירום, המוקד העירוני ובני המשופחה.
- **משחקים, עיתונים, ספרדים, דברים שיהיה נעים להנבירו איתם את הזמן.**
- **טלזיזיה ומחשב עם חיבור לאינטרנט, כדי להמשיך להישאר מעודכנים.**
- **מטען לטלפון סולארי וסוללה נוספת לפחות לאבוי.**

6

הכנות תכנית חירום משפחתי

הmeshפחה הינה מקור התמיכת המשמעותי ביותר עבור ההורים והילדים גם יחד וכן חשוב כי כל בני משפחתך יהיו מעורבים בהכנה ועל ידי כך ירכשו כלים להתמודדות טוביה יותר במצבים השונים.

1. חשוב כי כל בני המשפחה, כולל הילדים, יכירו את הנחיות ההתגוננות בעת אזעקה, ידעו מה לעשות ולאן ליהיכנס גם כשם אינם בבית או כשם לבדם.

2. בחרו את המרחב המוגן, אליו תיכנסו בעת אזעקה, בשיתוף הילדים ובני המשפחה והסבירו את ההיגיון שבבחירה (למה זה החדר המוגן ביותר בבית וחשיבות הכניסה אליו בעת אזעקה).

3. הגדרו חלוקת תפקידים בין בני המשפחה ותוכננו היערכות על 91 המאפיינים והצרכים הייחודיים של משפחתכם.

4. הצטינו בפרטם שיסיעו לכם להתמודד טוב יותר: מעת מים ומזהן, תאותות חירום, רדי עם סוללות וערכת עזרה ראשונה.

5. עירכו רשימת טלפונים שיסיעו לילדים ולשאר בני המשפחה לדעתם, למי עליהם לפנות במקרים שונים. רישמו את מספרי הטלפון של משטרת ישראל, מגן דוד אדום, כבוי והצללה, מוקד מידע רשותי, פיקוד העורף, טלפונים ניידים ומספרי טלפון במקומות העבודה שלהם.

6. שוחחו עם בני המשפחה על היערכות ליר רקטות וטילים. ההורה ינהל את השיחה, כאשר חשוב לשלב את הילדים בשיחה. במידה שאחד החורדים חש חרדה כתוצאה מהמצב, מומלץ כי לא ינהל את השיחה ופונה לעוזץ בבית הספר על מנת לקבל כלים לנוהל את השיחה. מומלץ להעיר לשיחת מראש:

- חישבו מה הנושאים עליהם תשוחחו.
- פנו זכון מתאים לעריכת השיחה וכיבשו מקום נוח לכולם.
- דברו על הרקעיה הבנוייה מצינור חלול, עם חומר נפץ, אשר יכול לגרום נזק לבניינים ולבני אדם אם אינם נמצאים במקום מוגן.
- ציינו כי בכהלך מלחמת לבנון השנייה והעימות ביישובי עוטף עזה, ניצלו חיותם של איזוחים בעקבות צוות להנחיות. אפשרו לילדים לדבר על תחששותיהם.
- סרטוני הדראה לילדים מופיעים באתר האינטרנט של פיקוד העורף בכתבאות:

www.oref.org.il

הנחיות להערכת הבניין לחירום

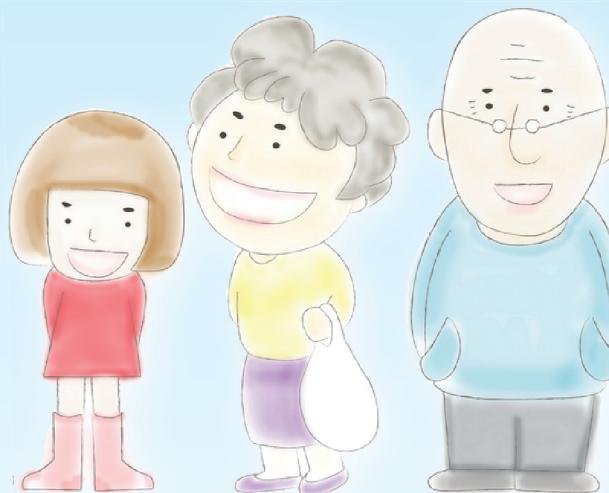
מצבי חירום עלולים לפקוד אותנו לא התראה מוקדמת. מצב זה אנו עשויים להתרWOOD עם קשיים שונים, כגון: ילדים בלבד בבית כshallורם בעבודה, קשיים חזקוקים לשינוי כתוצאה מהמצב.

אנו ממליצים על מספר כלים כדי לשפר את מוכנות הבניין:

- ק"ימו ישיבת ד"רים שתווך לשושא הכנות הבניין לחירום.
- בסוגרת הישיבה מומלץ לבצע את הפעולות הבאות:

  - א. הציגו את חשיבות המוכנות לחירום כפי שמופיע בחוברת זו.
  - ב. ערכו דיון קבוצתי על המיגון הרלוונטי לבניין שלכם.
  - ג. ערכו מיפוי של הקשיים העיקריים להטעור במצב חירום: משפחות עם ילדים

  - מי מסיע לאנשים עם צרכים מיוחדים וכדומה וסקמו עקרונות סיוע: שלומים במצב החירום וכדומה).
  - למי יכול לפנות ליד שנמצא בלבד בבית כshallורם בעבודה וכו'.

ד. הכינו דף קשור לעיתות חירום (ישמש גם לשגרה).

E-mail	טלפון	טלולרי 1	טלולרי 2	מספר נפשות	משפחה + שמות וגילאים

- ג. שוחחו על חשיבות המערכות המשפחתיות.
ו. שוחחו על מוכנות המקלט המשותף (במקרה שקיים): פערים במקומות, ציוד וכדומה.
ניתן למתאם הדרכה מרוכזת עם מספר ועדים אחרים דרך תרבותות הדיוו.

לחיות מוכנים - זה לחיות מוגנים

ועד הבית דואג לכם!

סכנות ומצבי חירום עלולים להתרחש ללא זמן להכנה מוקדמת. ניסין העבר מוכח כי אנשים שהתכוינו יידעו כיצד להתמודד עם מצבים חירומיים, הצליחו לפועל בצורה נכונה והצליחו את עצמם ואת בני משפחותם.

ביום **בתאריך**

נקים מפגש ד"רים בנושא הערכות הבניין למצבי חירום:
נודא כי המקלט המשותף שלנו מוכן.
נסכם מי דואג לשכנים חזקוקים לעוזה.
מי שמעוניין בפרטיהם נוספים, מוזמן לפנות לועד הבית.

"טוב שכן קרוב מאה רחוק" (משל'י כ"ז י')

מידע נוסף אפשר לקבל באתר
האינטרנטי של פיקוד העורף, בכתבות:
www.oref.org.il
וב- או במרכז המידע בטלפון
104

In order to get information in English please call 104 Our website: www.oref.org.il

Для дополнительной информации на русском языке, обращайтесь по телефону 104 или
на интернет сайте: www.oref.org.il

للحصول على مزيد من المعلومات يمكن الاتصال بمركز المعلومات على رقم الهاتف ١٠٤ او في موقع الانترنت:
www.oref.org.il